

BIBLIOTECA PÚBLICA
SANT GREGORI
MIQUEL
MARTÍ
I POL

Recull de Premsa de la Vall del Llémena

Font: El Punt Plana: 18 Data: 11/02/12

Opinió

“Quan érem feliços”

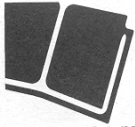
11/02/12 02:00 - [Joaquim Nadal i Farreras](#)

El llibre d'en Rafel ens il·lustra, doncs, sobre un món que es transforma i es dilueix i sobre la trajectòria d'una família de dotze germans, els Nadal de Girona

Fa una setmana, per la Candelera, hem tret el pessebre i s'ha acabat el cicle festiu més llarg de l'any. L'encadenament de festes lligades a la tradició i al calendari litúrgic esmorteix el ritme ordinari de la vida i crea un temps diferent més lent i feixuc que ara ha culminat. Aquests dies transcorren entre un entendriment amorosit i un embafament real i imaginari. Però per ganes de veure passar aquests dies que hi posi molta gent, els dies passen com una invitació al recolliment, a l'aixopluc permanent, a cloure'ns en el refugi més íntim a mirar de trobar-nos nosaltres mateixos en els contorns ondulants i punxeguts d'una fulla de grèvol. La permanent invitació del Nadal a la intimitat familiar té sempre aquest caire agredolç que traspua tota la literatura de la nostàlgia o la de l'embafadora felicitat forçada.

S'ha acabat el cicle i hem tornat a la normalitat. Però just el mateix dia de Reis a la nit arribava el darrer regal, el premi Josep Pla atorgat a Rafel Nadal Farreras pel seu llibre *Quan érem feliços* (Destino, 2012), una crònica d'una adolescència gironina. La notícia va arribar a tota la família per sorpresa i va ser rebuda amb gran discreció, satisfacció i també amb eufòria continguda, amb austeritat de gestos, com solen ser les celebracions a casa. Poc o molt, tots havíem llegit algun fragment o altre del llibre d'en Rafel. Finalment, el Pla s'ha convertit en un darrer regal de Reis i en un regal anticipat per a tots els Nadals. Estem contents d'aquesta excursió per la nostàlgia i la tendresa, d'aquesta visió infantil d'una etapa, del record emocionat i trist també. I no ens preocupa massa la curiositat morbosa que hagi pogut despertar. Més aviat estem convençuts que aquest llibre, que aquesta setmana s'ha presentat a Barcelona i a Girona, desmentirà molts dels tòpics que han envoltat la família dels Nadal de Girona.

Vet aquí una primera qüestió que val la pena d'aclarir. Els Nadal de Girona són en realitat els Nadal de Cassà de la Selva. Només un dels vuit germans Nadal-Oller, nascuts a Cassà, va acabar anant a viure, a treballar, es va casar i va fer créixer la família a Girona. El quart germà Nadal-Oller va començar a exercir de gironí un cop acabada la Guerra Civil, va entrar a treballar a can Farreras i es va casar, l'abril de 1947, amb la filla única de la família Farreras-Forns. Algú pot pensar que potser les arrels gironines més profundes vinguin pel costat Farreras, però ja ara està del tot acreditat que el besavi Esteve Farreras, carboner il·lustrat, va arribar a Girona l'any 1880 i va adquirir el negoci de fusta que hi havia a Sant Nicolau l'any 1904, i l'hort i les cases del costat a la plaça de Santa Llúcia el 1911, que es van convertir en el domicili de la família Farreras el 1923, tot compartint-ho amb les instal·lacions pròpies d'unes serres i un magatzem de fusta. Així, doncs, gironins de soca-rel, sí, però d'arribada recent, lluny d'aquell concepte tan estès de la suposada Girona de sempre. Ni els Nadal (de Cassà) ni els Farreras (de Sant Esteve de Llémena) no són nissagues seculares de les que enfonsen les arrels en els murs de la ciutat des d'èpoques molt reculades.

BIBLIOTECA PÚBLICA
SANT GREGORI

MIQUEL

MARTÍ

I POL

Recull de Premsa de la Vall del Llémena

Després, el tema de la influència de la família. En paraules d'una presentadora de televisió “una poderosíssima família gironina”. Si associem el poder a la política podem dir que no. Que més aviat escaldats per l'experiència i la vida, les generacions de Farreras i la primera de Nadal a Girona es van dedicar a la seva feina, no es van implicar en la vida política, mai no van tenir cap càrrec públic i la seva dimensió pública es va orientar, en el cas d'en Manel Nadal Oller, a l'Acció Catòlica, a l'escoltisme i, més tard, a l'Opus Dei. Això sí, els nostres pares han tingut dotze fills. I quan jo mateix, el gran de la colla, vaig ser elegit alcalde de Girona als trenta-un anys vaig dir, en alguna entrevista, que vist que a darrere meu n'hi havia onze, les coses no havien fet més que començar i que l'aigua que baixava seria molta i que dels Nadals se'n sentiria parlar. M'estava referint a un fet estrictament biològic. Dotze són dotze. I en Pep seria rector amb el mèrit de tenir la Universitat al cap i d'haver-se acreditat com un gran historiador de la llengua; en Manel seria secretari de Mobilitat i esdevindria la persona que té més al cap les infraestructures de Catalunya, i en Rafel, dedicat al periodisme, hauria acabat, amb vocació d'escriptor, aixecant acta de tot plegat. Alguns hem tingut una dimensió pública, és cert. Però com no s'ha estat de dir aquests dies en Rafel, no hi ha en aquesta dimensió pública cap projecte clànic, familiar, sinó les justes aspiracions individuals de cada germà o germana des del seu camp de treball i des de la seva vocació més o menys pública. Tots ens hem alegrat sempre molt dels èxits dels germans, però més aviat esquerps i poc comunicatius, no n'hem fet gaires festes, i cadascú ha tirat per on ha volgut i hem deixat aquesta condició a la vora de la taula familiar quan ens hi hem aplegat molta colla.

El llibre d'en Rafel ens il·lustra, doncs, sobre un món que es transforma i es dilueix i sobre la trajectòria d'una família de dotze germans, els Nadal de Girona. Més els Nadals que els Nadal, perquè conscients d'on venim i amb la formació que hem rebut sabem que el futur no gaire llunyà ens anuncia la fragmentació definitiva del tronc comú en dotze troncs més limitats, diluïts en unes noves classes mitjanes que viuen i pateixen el món d'avui amb els ulls posats en el futur de tots. Ens permetem, això sí, un exercici de nostàlgia i de memòria per a refer el fil del passat que hem compartit a estones sabent que aquell món reconstruït en els records és una realitat irrepètible.